

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm.13/2018, instat pel senyor (...)contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

1.- En data 22/02/2018 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, un escrit del Sr. (...), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret de cancel·lació, que havia exercit prèviament davant la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior (en endavant, DGP).

En concret, la persona reclamant es queixava que en data 14/12/2017 havia sol·licitat davant la DGP la cancel·lació de les seves dades de caràcter personal enregistrades en els fitxers de l'àmbit "*Sistema d'Informació Policial*" (SIP) de la DGP, relatives a les diligències policials que van derivar en la tramitació del procediment diligències urgents-judici ràpid núm. (...)/2017, per part del Jutjat d'Instrucció núm. 7 d'Arenys de Mar, i que la DGP va desestimar la sol·licitud mitjançant resolució de data 29/01/2018.

La persona reclamant aportava còpia de la resolució de denegació de cancel·lació dictada per la DGP, junt amb l'ofici de notificació de la mateixa, així com de la sol·licitud de que havia formulat, i la documentació del Jutjat d'Instrucció núm.7 d'Arenys de Mar, referida al procediment diligències urgents-judici ràpid núm. (...)/2017" que hauria aportat amb la sol·licitud, en què consta que en les diligències esmentades es va dictar interlocutòria de sobreseïment provisional en data 29/09/2017, i que aquesta va esdevenir ferma.

2.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'ofici de data 27/02/2018 es va donar trasllat de la reclamació a la DGP, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

3.- La DGP va formular al·legacions mitjançant escrit de 08/03/2018, rebut a l'Autoritat en la mateixa data, en el qual manifestava el següent:

- Que l'art. 23.1 de la LOPD preveu la possibilitat de denegar la cancel·lació de les dades en funció dels perills que es puguin derivar per a la seguretat pública, les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme o de la protecció dels drets i les llibertats de tercers.

- Que l'art. 22.4 de la LOPD estableix com a criteris a tenir especialment en compte per determinar la necessitat de mantenir dades registrades amb finalitats policials: l'edat de l'afectat i el caràcter de les dades emmagatzemades, la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió d'una investigació o un procediment concret, que existeixi una resolució judicial ferma relacionada amb els fets, especialment si aquesta és absolutòria, si s'ha produït un indult o la prescripció de la responsabilitat o atenent a qüestions de rehabilitació.

- Que "*En el cas objecte de reclamació, es va resoldre denegar la cancel·lació de les dades ponderant especialment les circumstàncies següents:*

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- a. *Que la persona interessada no era menor d'edat.*
- b. *Que la unitat policial actuant considera que cal mantenir les dades per qüestions de seguretat ciutadana i per necessitats de les investigacions que varen motivar-ne l'enregistrament.*
- c. *Que les dades no han estat emmagatzemades durant un període de temps excessivament llarg, les diligències policials es van instruir el 24 de setembre de 2017, fet que implica que hi hagi un escàs marge per tal que puguin estar desactualitzades.*
- d. *Que les dades personals de l'interessat es van recollir en el marc d'una actuació policial en la què es van afectar béns jurídics de naturalesa rellevant (violència física i/o psíquica en l'àmbit de la llar).*
- e. *Que el procediment penal que es va tramitar per aquests fets va finalitzar amb una interlocutòria de sobreseïment provisional i no mitjançant una resolució que el concloués definitivament. El fet de dictar-se una interlocutòria de sobreseïment provisional no impedeix que es pugui continuar amb el procés si apareixen nous elements que facin variar aquesta situació abans que prescrigui la infracció.*
- d. *Que conforme a l'establert a l'article 131 de la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, la responsabilitat penal que es podria derivar pels fets no ha prescrit."*

- I finalment, que "escau informar-vos que, per tal millorar la qualitat i l'exactitud de les dades recollides i minorar els perjudicis que la resolució denegatòria pugui produir a la persona interessada, s'ha procedit a efectuar una anotació del procediment penal en què han derivat les diligències policials i de què s'hi ha dictat una interlocutòria de sobreseïment provisional."

L'entitat reclamada aportava junt amb les seves al·legacions, documentació acreditativa de la data d'entrada de la sol·licitud de cancel·lació de l'aquí reclamant a la DGP, així com del justificant de notificació de la resolució de denegació de cancel·lació dictada per la DGP.

Fonaments de Dret

1.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- L'article 16 de la LOPD, relatiu al dret de cancel·lació, determina el següent:

"1. El responsable del tractament té l'obligació de fer efectiu el dret de rectificació o cancel·lació de l'interessat en el termini de deu dies.

2. Han de ser rectificades o cancel·lades, si s'escau, les dades de caràcter personal el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa aquesta Llei i, en particular, quan aquestes dades siguin inexactes o incompletes.

3. La cancel·lació dóna lloc al bloqueig de les dades, i només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats. Complert aquest termini, s'ha de procedir a la supressió.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

4. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat comunicades prèviament, el responsable del tractament ha de notificar la rectificació o la cancel·lació efectuada a qui s'hagin comunicat, en cas que aquest últim mantingui el tractament, que també ha de procedir a la cancel·lació.

5. Les dades de caràcter personal han de ser conservades durant els terminis que preveuen les disposicions aplicables o, si s'escau, les relacions contractuals entre la persona o l'entitat responsable del tractament i l'interessat.”

El present cas es refereix a la cancel·lació de dades incloses en un fitxer policial, motiu pel qual és d'aplicació el previst a l'art. 22.4 i 23 de la LOPD, el quals disposen el següent:

“4. Les dades personals registrades amb finalitats policials s'han de cancel·lar quan no siguin necessàries per a les investigacions que n'hagin motivat l'emmagatzematge.

A aquests efectes, s'ha de considerar especialment l'edat de l'afectat i el caràcter de les dades emmagatzemades, la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió d'una investigació o un procediment concret, la resolució judicial ferma, especialment l'absolutòria, l'indult, la rehabilitació i la prescripció de responsabilitat.

Article 23. Excepcions als drets d'accés, rectificació i cancel·lació.

1. Els responsables dels fitxers que continguin les dades a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article anterior poden denegar l'accés, la rectificació o la cancel·lació en funció dels perills que es puguin derivar per a la defensa de l'Estat o la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers o les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme.(...)”

Per la seva banda, l'article 31.2 del RLOPD, disposa el següent:

“2. L'exercici del dret de cancel·lació dóna lloc al fet que se suprimeixin les dades que siguin inadequades o excessives, sens perjudici del deure de bloqueig conforme a aquest Reglament. (...)”

L'article 32 del RLOPD, apartats 1 i 2, determina el següent:

“1. (...)”

En la sol·licitud de cancel·lació, l'interessat ha d'indicar a quines dades es refereix, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació que ho justifiqui, si s'escau.

2. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud de rectificació o cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal de l'afectat, igualment l'hi ha de comunicar en el mateix termini.”

D'altra banda, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

“1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, disposa el següent:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

3.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si la DGP va atendre la sol·licitud de cancel·lació segons el previst als preceptes mencionats en el fonament de dret precedent. En primer lloc procedeix analitzar la qüestió formal relativa a si la DGP va donar resposta a la sol·licitud dins el termini previst per la normativa aplicable.

A aquest respecte, consta acreditat a les actuacions que en data 14/12/2017 va tenir entrada al Registre de la DGP la sol·licitud de cancel·lació d'antecedents policials de la persona aquí reclamant. D'acord amb els articles 16 LOPD i 32 RLOPD, la DGP havia de resoldre i notificar la petició de cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la data de recepció de la sol·licitud.

Doncs bé, segons consta a les actuacions, la DGP va dictar resolució en data 29/01/2018, la qual no va ésser notificada a la persona ara reclamant fins el 15/02/2018, d'acord amb el que ha acreditat la DGP durant el tràmit d'audiència, de manera que es va superar amb escreix el termini reglamentàriament establert a l'efecte.

En conseqüència, procedeix l'estimació de la reclamació per raons formals, ja que la DGP no va resoldre i notificar en forma i termini la dita sol·licitud presentada per la persona afectada. Això sens perjudici del que es dirà a continuació quant al fons de la reclamació.

4.- Des d'una òptica de fons procedeix determinar si la resposta donada per la DGP a la sol·licitud de l'ara reclamant –al marge del seu caràcter extemporani- s'ajustava als preceptes transcrits al fonament de dret 2n.

El dret de cancel·lació regulat a la LOPD és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Mitjançant el dret de cancel·lació la persona titular de les dades pot demanar la supressió de les dades que resultin inadequades o excessives, sense perjudici del deure de bloqueig, en els termes previstos als preceptes que regulen el dret de cancel·lació.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Així, amb caràcter general el dret de cancel·lació no entra en joc únicament en el cas de dades inexactes, incorrectes o errònies, sinó que també es podria exercir respecte a dades correctes el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa la LOPD (art. 16.2 LOPD), o bé en el cas de dades personals que hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual s'havien recollit o registrat (art. 4.5 LOPD i de forma coincident l'article 31.2 del RLOPD, que estableix que *"l'exercici del dret de cancel·lació dóna lloc al fet que se suprimeixin les dades que siguin inadequades o excessives, sense perjudici del deure de bloqueig conforme aquest Reglament*). Així mateix, de manera específica per a les dades registrades amb finalitats policials, també procedeix la cancel·lació quan es donin les circumstàncies previstes a l'art. 22.4 de la LOPD.

Ara bé, la pròpia LOPD preveu una sèrie de limitacions a la cancel·lació de les dades, com és el cas de les previstes a l'art. 23.1 de la LOPD en l'àmbit dels fitxers policials, precepte que ja s'ha transcrit en el fonament de dret 2n, i invocat també per la DGP, com es veurà, en els antecedents i els fonaments de dret de la resolució aquí combatuda. En concret, aquest precepte avala la denegació de sol·licituds de cancel·lació de dades personals formulades per la persona afectada, en funció dels perills que es puguin derivar per a la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers, o quan les dades puguin ser necessàries per a les investigacions policials que s'estiguin duent a terme.

Amb relació a les dades concretes de les quals se sol·licitava la cancel·lació, en la resolució dictada per la DGP en data 29/01/2018 es motivà la desestimació en què *"les dades de caràcter personal continuen sent necessàries en relació amb les investigacions que van motivar el seu emmagatzematge, amb la seguretat i llibertat de la pròpia víctima , i considera la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió de la finalitat d'aquesta atesa, d'una banda, la característica del fet delictiu, la seva proximitat en el temps i, d'altre, que un sobreseïment provisional no deixa definitivament tancat el procés, el qual pot ésser reobert en qualsevol moment si apareixen proves suficients per a demostrar la comissió d'un delictes o la culpabilitat dels processats, i fins a la prescripció dels fets."*

Així doncs, la DGP venia a justificar la denegació en els articles 22.4 i 23.1 de la LOPD abans transcrits, els quals citava expressament en un altre apartat de la resolució, com també l'art. 33 del RLOPD, i l'art. 18 de la Instrucció 12/2010, de 28 de setembre, de la DGP. I el punt 1r de la part dispositiva de dita resolució tenia el contingut següent:

"1. Denegar la cancel·lació de les dades de caràcter personal de (...) incloses en les diligències policials que consten relacionades en l'antecedent de fet primer d'aquesta resolució atès que un sobreseïment provisional no deixa definitivament tancat el procés, el qual pot ésser reobert en qualsevol moment si apareixen proves suficients per a demostrar la comissió d'un delictes o la culpabilitat dels processats, i fins a la prescripció dels fets."

En les al·legacions efectuades per la DGP en el tràmit d'audiència d'aquest procediment, es ratifica que la denegació de la cancel·lació es basà en la necessitat de manteniment de les dades en els fitxer policials, ateses les circumstàncies

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

concurrents, explicitades en la seva resolució, i que concreta en les seves al·legacions, i s'empara a tal efecte en els articles 23.1 i 22.4 de la LOPD, el literal del qual certament avalaria, *a sensu contrario*, la no-cancel·lació de les dades registrades amb finalitats policials, quan siguin necessàries per a les investigacions que n'hagin motivat tal enregistrament. Ara bé, cal precisar en aquest punt que l'art. 22.4 es refereix a la cancel·lació d'ofici de les dades policials, ja que per al cas en què s'ha exercit el dret de cancel·lació per part de l'afectat, com succeeix aquí, el precepte a tenir en compte és l'art. 23.1 de la LOPD, el qual preveu la denegació en termes lleugerament diferents a l'art. 22.4 de la LOPD. En concret, l'art. 23.1 LOPD permet tal denegació "*en funció dels perills que es puguin derivar per a la defensa de l'Estat o la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers o les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme*".

Doncs bé, les manifestacions efectuades per la DGP tindrien certament el seu encaix en el previst a l'art. 23.1 LOPD, -invocat també per la DGP-, atès que tot i haver-se acreditat l'existència d'una interlocutòria judicial ferma en què es decreta el sobreseïment provisional de les diligències judicials, a criteri de la unitat d'investigació de la PG-ME que va intervenir en aquelles diligències, és necessari mantenir-les, i això en base a les circumstàncies del cas concret explicitades i que les diligències controvertides s'han tancat amb el sobreseïment provisional de la causa penal, la qual cosa no impedeix reobrir-la, sempre i quan no s'hagin extingit les eventuais responsabilitats, per haver transcorregut el termini de prescripció corresponent, de conformitat amb el previst a l'art. 130.1.6 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, cas en el qual sí procediria la cancel·lació de les dades policials controvertides. Al respecte, segons consta a la documentació aportada per la persona reclamant, els fets investigats en les diligències policials controvertides haurien succeït l'any 2017, raó per la qual, atesa la naturalesa dels fets investigats (violència física i/o psíquica en l'àmbit de la llar), no s'hauria superat el termini de prescripció aplicable. Al respecte, la DGP afirma "*que conforme a l'establert a l'article 131 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, la responsabilitat penal que es podria derivar pels fets no ha prescrit*".

Així les coses, el pronunciament d'aquesta Autoritat sobre la qüestió de fons, és a dir respecte la pretensió de cancel·lació de les dades, ha de ser forçosament desestimatori. Sobretot, pel fet que el pronunciament judicial de sobreseïment en el procés en què van derivar les actuacions policials respecte les quals es pretén la cancel·lació és provisional, de tal manera que el dit pronunciament judicial no impedeix doncs mantenir oberta la investigació policial corresponent, sempre i quan no s'hagi superat el termini de prescripció corresponent. Això, sense perjudici de la potestat que correspon a aquesta Autoritat, com a garant del dret a la protecció de dades (art. 1 de la Llei 32/2010) de verificar si els tractaments d'aquestes dades personals s'ajusten al previst a la LOPD, i en particular als seus articles 22, 23 i 24.

Doncs bé, precisament en exercici de les potestats que té encomanades aquesta Autoritat, procedeix efectuar en aquest punt una darrera consideració en relació amb la present reclamació –coincident amb la que s'efectuà en les resolucions de procediments similars que afectaven també la DGP (PT 38/2014, PT 54/2014, PT 66/2014, PT 75/2014, PT 10/2015 i PT 59/2015, PT 3/2016, PT 20/2016, PT 39/2016,

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

PT 57/2016, PT 58/2016, i PT 59/2016). I és que procedeix subratllar aquí els perjudicis evidents que podria generar en la persona aquí reclamant el fet de mantenir en el fitxer policial les dades contingudes a les diligències policials sense més, és a dir, sense incloure-hi la circumstància relativa al sobreseïment provisional decretat per interlocutòria ferma.

Davant això, la DGP hauria de conciliar el dret a la protecció de dades de l'afectat i les necessitats derivades de les investigacions policials. En els procediments de tutela de drets mencionats en el paràgraf anterior s'oferien a la DGP dues opcions per satisfer tal conciliació, i segons manifestà per escrit la DGP davant aquesta Autoritat en aquells procediments, assumia la que es plantejava en la línia de respectar les necessitats de les investigacions policials, i al seu torn garantir el dret a la protecció de dades de la persona afectada, i en concret per donar compliment a les exigències del principi de qualitat de les dades, en la seva vessant d'exactitud, quan exigeix que les dades *"han de ser exactes i posades al dia de manera que responguin amb veracitat a la situació actual de l'afectat"* (art. 4.3 LOPD). D'acord amb això, s'apuntava per aquesta Autoritat en aquells procediments precedents que la DGP s'hauria d'assegurar que en qualsevol consulta que es fes als fitxers de la DGP sobre la persona aquí reclamant, en l'apartat referent a les diligències aquí controvertides hi figurés, de manera clarament visible, l'anotació relativa al sobreseïment provisional decretat mitjançant interlocutòria ferma.

En el cas present, la DGP hauria dut a terme ja l'anotació esmentada, segons ha certificat en les al·legacions en el tràmit d'audiència, raó per la qual no procedeix efectuar cap requeriment al respecte. En concret, la DGP manifesta haver incorporat *"una anotació del procediment penal en què han derivat les diligències policials i de què s'hi ha dictat una interlocutòria de sobreseïment provisional"*.

5.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el cas d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. Tanmateix, en el present cas, tot i estimar-se la reclamació per motius formals, no procedeix requerir a la DGP en aquest sentit, atès que l'entitat reclamada ja hauria notificat la resolució a la sol·licitud de cancel·lació, tot i haver-ho fet extemporàniament. Així mateix, com s'ha avançat tampoc no procedeix requerir que es practiqui l'anotació esmentada en el fonament de dret anterior, atès que la DGP ja l'hauria efectuat.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar en part, per raons formals, la reclamació de tutela formulada pel Sr.(...), contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior, per no haver donat resposta a la sol·licitud de cancel·lació de dades en el termini establert per la normativa aplicable; i desestimar en el fons la dita reclamació, atès que no procedeix la cancel·lació sol·licitada, per les raons explicitades al fonament de dret 4t.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Segon.- Notificar aquesta resolució a la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior i a la persona reclamant.

Tercer.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)